

ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ THỰC TRẠNG KẾ TOÁN THANH TOÁN VỚI NGƯỜI BÁN TẠI CÁC CÔNG TY MAY VÀ PHƯƠNG HƯỚNG HOÀN THIỆN

● TRẦN PHƯƠNG THÚY

TÓM TẮT:

Thanh toán với người bán là phần hành kế toán đóng vai trò hết sức quan trọng trong một doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp thương mại như các công ty may. Nhìn chung, hiện nay, các công ty may đang thực hiện khá tốt công tác kế toán thanh toán với người bán, tuy nhiên vẫn còn một số hạn chế. Bài viết này đưa ra những hạn chế và hệ thống giải pháp để các công ty may sẽ tiếp tục hoàn thiện, nhằm nâng cao hiệu quả kinh doanh.

Từ khóa: Công ty may, kế toán thanh toán với người bán, hiệu quả kinh doanh.

1. Đánh giá chung về thực trạng kế toán thanh toán với người bán tại các công ty may

1.1. Ưu điểm

Phòng Tài chính - Kế toán của các công ty may luôn cố gắng nâng cao hiệu quả công tác kế toán nói chung và công tác kế toán thanh toán với người bán nói riêng để đảm bảo cung cấp thông tin kịp thời cho ban lãnh đạo công ty cũng như các đối tượng bên ngoài một cách kịp thời, hợp lý, hợp pháp, phù hợp với chế độ kế toán hiện hành. Qua đó góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động kinh doanh của công ty, gây dựng uy tín đối với các đối tác. Một số điểm nổi bật trong công tác kế toán thanh toán với người bán của các công ty may như sau:

- Các chính sách, nguyên tắc kế toán của các công ty được đặt ra và áp dụng nghiêm túc, phù hợp với đặc điểm kinh doanh của công ty, với chế

độ kế toán hiện hành cũng như tuân thủ các quy định của pháp luật. Việc theo dõi kế toán thanh toán với người bán từ khi thành lập tới nay của các công ty khá hiệu quả và đang dần từng bước hoàn thiện hơn, thông tin được cung cấp chính xác, kịp thời, đảm bảo yêu cầu quản trị của ban lãnh đạo cũng như thanh toán đúng hạn cho nhà cung cấp.

- Về chứng từ kế toán, các công ty may đang sử dụng các mẫu chứng từ theo thông tư mới nhất của Bộ Tài chính (Thông tư 200/2014/TT-BTC), điều này giúp cho công tác kế toán nói chung và kế toán thanh toán với người bán nói riêng được cập nhật những phương pháp tối ưu nhất để nâng cao hiệu quả hoạt động. Bên cạnh đó, quy trình luân chuyển chứng từ của Công ty cũng được thực hiện hợp lý và khá hiệu quả. Do bộ máy kế toán không phức tạp nên việc luân chuyển chứng từ cũng trở nên

đơn giản, nhờ đó tiết kiệm được thời gian và tránh thất lạc chứng từ. Công tác bảo quản chứng từ cũng được thực hiện khá cẩn thận và hợp lý. Hóa đơn mua hàng được sắp xếp theo từng tháng, trong mỗi tháng được sắp xếp theo ngày và trong mỗi ngày lại sắp xếp theo số hóa đơn tăng dần; các hợp đồng kinh tế với nhà cung cấp cũng được bảo quản, sắp xếp theo từng nhóm nhà cung cấp, theo năm, giấy báo nợ, phiếu chi... cũng được sắp xếp hợp lý. Những điều này sẽ giúp cho việc tìm kiếm chứng từ sau này khi có nhu cầu sẽ dễ dàng, thuận tiện hơn, tiết kiệm được thời gian, công sức và hạn chế tối thiểu các nhầm lẫn, mất mát.

- Về hệ thống tài khoản kế toán, bên cạnh việc sử dụng tài khoản 331 - Phải trả cho người bán theo thông tư của Bộ Tài chính thì các công ty cũng mở thêm các tài khoản chi tiết cho một số nhà cung cấp thường xuyên để thuận tiện cho công tác hạch toán, kiểm tra và theo dõi công nợ.

- Về hệ thống sổ sách kế toán, hiện nay các công ty may đang sử dụng hình thức ghi sổ Nhật ký chung, một hình thức được sử dụng khá phổ biến và nó phù hợp với đặc điểm hoạt động kinh doanh của Công ty. Bên cạnh đó, công ty may cũng sử dụng phần mềm kế toán Misa để phục vụ công tác kế toán, nâng cao hiệu quả công tác kế toán tại công ty.

- Đối với việc quản lý các nhà cung cấp, các công ty may đã sử dụng hình thức mã hóa các nhà cung cấp để thuận tiện cho việc theo dõi, quản lý.

- Nhờ việc thanh toán kịp thời, đúng hạn hầu hết các khoản công nợ cho nhà cung cấp mà công ty luôn giữ được uy tín với phía đối tác, tạo điều kiện thuận lợi cho các giao dịch sau này.

- Công ty may luôn đáp ứng được hình thức thanh toán mà phía nhà cung cấp yêu cầu (Thanh toán bằng tiền mặt, thanh toán qua ngân hàng).

1.2. Nhược điểm

Bên cạnh những ưu điểm trong công tác kế toán thanh toán với người bán tại các công ty may thì vẫn tồn tại một số nhược điểm mà các công ty cần cố gắng hoàn thiện, khắc phục để đạt hiệu quả tốt nhất. Một số nhược điểm nổi bật như sau:

- Do bộ máy kế toán còn đơn giản nên một người phải đảm nhận nhiều phần hành khác nhau, trong đó, kế toán thanh toán vừa đảm nhận phần hành thanh toán, vừa đảm nhận kế toán hàng hóa nên sẽ dẫn tới sự chuyên môn hóa không cao, tạo

áp lực công việc lớn, có thể xảy ra các nhầm lẫn, sai sót trong công tác kế toán;

- Do là công ty thương mại, vốn điều lệ không cao nên công ty duy trì hoạt động bằng việc quay vòng vốn, do vậy mà việc thanh toán với người bán còn phụ thuộc nhiều vào việc thu hồi công nợ phải thu từ khách hàng, điều này có thể làm chậm trễ quá trình thanh toán cho người bán;

- Quá trình luân chuyển chứng từ vẫn chưa thực sự chuyên nghiệp khi vẫn còn nhiều trường hợp sai quy trình, điều này có thể dẫn tới việc mất mát, thất lạc chứng từ;

- Do không gian công ty còn khá nhỏ nên hệ thống bảo quản chứng từ chưa được đầy đủ, tiện nghi, có thể dẫn tới một số rủi ro như bị ẩm ướt, chuột cắn,...

2. Phương hướng hoàn thiện

- Nâng cao trình độ của các nhân viên kế toán nói chung và của nhân viên phụ trách phần hành kế toán thanh toán với người bán nói riêng;

Tăng vốn góp của công ty, phải đảm bảo lương tiền của các công ty may phải đảm bảo được khả năng thanh toán các khoản nợ phải trả khi đáo hạn;

- Theo dõi sát sao quy trình luân chuyển chứng từ, yêu cầu các nhân viên kế toán thực hiện nghiêm túc các khâu luân chuyển chứng từ, đảm bảo tính chuyên nghiệp trong công tác kế toán;

- Quan tâm, đầu tư hơn vào việc bảo quản chứng từ để đảm bảo hạn chế tối đa các rủi ro xảy ra;

- Quản lý nghiêm ngặt quá trình thanh toán với người bán, yêu cầu báo cáo thường xuyên tình hình công nợ để có biện pháp xử lý kịp thời;

- Bên cạnh việc thanh toán đúng hạn với người bán thì các công ty may cần chú trọng công tác thu hồi công nợ phải thu từ khách hàng, đảm bảo quy trình luân chuyển vốn để duy trì hoạt động kinh doanh.

3. Giải pháp hoàn thiện

3.1. Về công tác quản lý thanh toán với người bán

Công tác quản lý thanh toán với người bán trên lý thuyết là khá hoàn thiện, phù hợp song trên thực tế điều đó cần được thực hiện một cách nghiêm túc, đúng quy định hơn. Một số giải pháp cụ thể như sau:

+ Yêu cầu các nhân viên kế toán trong các công ty may thực hiện kiểm tra, giám sát lẫn nhau dưới sự quản lý của Kế toán trưởng và Giám đốc;

+ Yêu cầu nhân viên phải tự chịu trách nhiệm về công việc của mình khi có xảy ra sự cố để tăng ý thức trách nhiệm trong từng cá nhân...

3.2. Về tài khoản sử dụng và phương pháp kế toán

+ Việc chi tiết tài khoản 331 - Phải trả cho người bán đã được công ty thực hiện nhưng Công ty cần có những sự điều chỉnh linh hoạt hơn trong từng giai đoạn do có thể có sự thay đổi nhà cung cấp;

+ Để đơn giản trong việc hạch toán đối với các giao dịch phát sinh bằng ngoại tệ khi nhu cầu nhập khẩu hàng hóa ngày càng nhiều, công ty có thể cân nhắc sử dụng Tỷ giá hạch toán để quy đổi ngoại tệ. Nguyên tắc hạch toán theo tỷ giá hạch toán như sau:

Đối với các khoản doanh thu, thu nhập, chi phí, hàng tồn kho, tài sản cố định,... thì sử dụng tỷ giá thực tế để quy đổi ngoại tệ

Đối với các khoản vốn bằng tiền, nợ phải thu, phải trả có nguồn gốc ngoại tệ thì sử dụng tỷ giá hạch toán để quy đổi ngoại tệ. Cuối kỳ, kế toán đánh giá lại số dư của các tài khoản vốn bằng tiền, nợ phải thu, phải trả theo tỷ giá thực tế, chênh lệch cho vào tài khoản 515 - Doanh thu tài chính hoặc TK 635 - Chi phí tài chính. Cuối năm tài chính trước khi lập Báo cáo tài chính, đánh giá lại số dư của các khoản này, chênh lệch đánh giá lại sẽ phản ánh vào TK 413 - Chênh lệch tỷ giá hối đoái.

3.3. Về chứng từ và luân chuyển chứng từ

+ Đối với các chứng từ nhập khẩu, ngoài các chứng từ gốc bằng tiếng Anh thì nên bổ sung một bộ chứng từ bằng tiếng Việt để việc theo dõi được dễ dàng hơn;

+ Trong khâu luân chuyển chứng từ thì từng cá nhân phải có trách nhiệm kiểm tra thông tin trên chứng từ đã phù hợp, hợp lý, hợp pháp chưa, đồng thời có trách nhiệm bảo quản chứng từ cẩn thận.

3.4. Về sổ kế toán chi tiết

+ Đối với sổ chi tiết thanh toán với người bán, nên thêm cột phản ánh các giao dịch phát sinh gốc ngoại tệ và tỷ giá quy đổi để dễ dàng theo dõi. Dưa vào sổ chi tiết này, kế toán vừa theo dõi được tình trạng thanh với với người bán đã thanh toán bao nhiêu ngoại tệ, còn bao nhiêu ngoại tệ chưa

thanh toán đồng thời vẫn đảm bảo theo dõi được lượng nguyên tệ quy đổi là bao nhiêu để làm báo cáo;

+ Bên cạnh các sổ chi tiết mở riêng cho từng nhà cung cấp thường xuyên thì đối với sổ chi tiết mở cho những nhà cung cấp còn lại nên phân nhóm người bán theo vùng, theo loại hình kinh doanh hoặc theo đặc điểm tổ chức... và dưới mỗi công ty nên có thêm đồng tổng cộng để tiện cho việc theo dõi, đối chiếu.

3.5. Về sổ kế toán tổng hợp

Việc lựa chọn hình thức ghi sổ Nhật ký chung là hoàn toàn phù hợp với đặc điểm kinh doanh của các công ty may. Bên cạnh những sổ kế toán tổng hợp hiện có, các công ty nên mở thêm Sổ Nhật ký mua hàng, nhật ký chi tiền để dễ dàng theo dõi, đối chiếu và quản lý.

3.6. Về báo cáo kế toán liên quan đến thanh toán với người bán

Về báo cáo kế toán liên quan đến thanh toán với người bán, hiện nay, các công ty may đang thực hiện việc báo cáo chủ yếu qua bảng tổng hợp hoặc có thể bằng miệng đối với những thông tin không quan trọng, không có mẫu báo cáo cụ thể nào được sử dụng. Điều này có thể tiết kiệm được thời gian và đơn giản hóa quy trình báo cáo song lại thiếu tính chuyên nghiệp và khó quản lý. Do vậy, công ty nên thiết kế một mẫu báo cáo công nợ phù hợp để tiện cho việc quản lý, nâng cao hiệu quả công tác quản trị trong công ty.

3.7. Điều kiện thực hiện giải pháp

Những giải pháp được đưa ra phải được thực hiện trên cơ sở tuân thủ các chính sách kinh tế của Nhà nước, các quy định, thông tư của Bộ Tài chính và phù hợp với chế độ kế toán hiện hành. Đây là điều kiện tiên quyết đối với bất kỳ hoạt động kế toán nào.

Những giải pháp đưa ra muốn được thực hiện phải đảm bảo tính hiệu quả và tiết kiệm. Khi thực hiện bất kỳ một giải pháp nào thì phải tính đến những chi phí bỏ ra cho sự thay đổi đấy, đem so sánh những lợi ích mà giải pháp ấy mang lại với những khoản chi phí bỏ ra để lựa chọn xem có thực hiện nó hay không.

Trước khi thực hiện các giải pháp thì cần cân nhắc, xem xét đến điều kiện nhân lực, vật lực hiện có tại công ty có đáp ứng được yêu cầu hay không để quá trình thay đổi không xảy ra sự cố nào ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Chuyên đề Kế toán Thanh toán với người bán của Viện Kế toán - Kiểm toán Trường Đại học Kinh tế quốc dân
2. Thông tư 200/2014/TT-BTC do Bộ Tài chính ban hành ngày 22 tháng 12 năm 2014.
3. Các sổ sách, chứng từ kế toán của các công ty ngành May.

Ngày nhận bài: 20/3/2019

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 30/3/2019

Ngày chấp nhận đăng bài: 9/4/2019

Thông tin tác giả:

ThS. TRẦN PHƯƠNG THÚY

Khoa Kế toán

Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật công nghiệp

**EVALUATING THE CURRENT PAYMENT
WITH SELLERS ACCOUNTING PRACTICES
AT GARMENT ENTERPRISES WITH SOLUTIONS**

● Master. **TRAN PHUONG THUY**

Faculty of Accounting

University of Economics - Technology for Industries

ABSTRACT:

Doing payment with sellers is an accounting practice which plays a very important role in enterprises, especially commercial enterprises such as garment companies. In general, garment companies are currently doing payment with sellers accounting practices well. However, there are still some limitations related to these accounting practices. This article presents the limitations and a range of solutions for garment companies to continuously improve the business performance of enterprises.

Keywords: Garment companies, payment with sellers accounting, business performance.